

Maailman tärkeintä työtä

”Tärkein missiioni on, että voin olla tekemässä tätä *maailman tärkeintä työtä* – tuoda mahdollisimman monelle lapselle hyvinvointia eri tavoin sekä muistuttaa lapsinäkökulman tärkeydestä kaikessa toiminnassa ja päätöksenteossa.” näin toteaa Marita Viertonen, Mannerheimin Lastensuojeluliiton Hämeen piirin toiminnanjohtaja.

Epäilemättä jokainen Maritan kanssa työskentelevä tai hetkenkin hänen kanssaan keskusteleva tulee vakuuttuneeksi, että asia on juuri näin - lasten hyvinvoinnin eteen tehtävä työ on maailman tärkeintä työtä. Minulla oli ilo keskustella hänen kanssaan useitakin hetkiä. Ne olivat varsin voimaannuttavia. Ihminen, joka on sinut oman missionsa kanssa, säteilee hyvää oloa ympärilleen, ja sen huomaa. Olitpa itse missä roolissa tahansa keskustelu hänen kanssaan voimaannuttaa ja energisoi.

Nuorista lapsiin

Miten Maritasta tuli maailman tärkeimmän työn tekijä? – Lapsuus- ja nuorisoiässä harrastin urheilua aktiivisesti. Minulla oli onni, että valmentajani olivat erittäin hyviä. Ihailin heidän tapaansa olla lasten ja nuorten kanssa. Luulen, että valmentajieni esikuva vaikutti suuresti ammatinvalintaani. Toimin jo kouluuikaan erilaisten leirien ja urheiluryhmien ohjaajana. Niinpä olikin luontevaa, että jatkoin samoilla alueilla ja opiskelin nuoriso-ohjaajaksi.

– Sattuma sitten kuljetti, että päädyin lasten puolelle, vaikka siihen en varsinaisesti ollut koulutusta saanutkaan. Työskentelin aluksi nuoriso-ohjaajana Helsingissä. Halusimme pois pääkaupungista jonnekin rauhallisimmille seuduille. Näin työpaikkailmoituksen nuorisosihteerin toimesta Hattulan kunnassa. Miehelläni ja minulla on sama pohjakoulutus. Mieheni haki tointa ja sai sen, mutta ei pystynyt heti ottamaan vastaan. Minä olin vapaa siirtymään ja hoidin työtä väliaikaisesti kolme kuukautta. Kun mieheni tuli toimeensa, minun piti sitten miettiä, mitä teen.

– Taas näin työpaikkailmoituksen: Perhepäivähoidon ohjaajan virka Hattulan kunnassa. Hain sitä ja omaksi hämmästyksekseni minut valittiin siihen. Minulla ei ollut kokemusta eikä paljon tietoaakaan perhepäivähoidosta, minulla ei ollut silloin vielä edes omia lapsia. Työpaikkahaastattelussa kyllä ihmettelin, kun kokenut sosiaalilautakunnan puheenjohtaja kysyi minulta, miten mahtaisin omasta mielestäni kokemattomana pärjätä kyseisessä työssä. Ajattelin, että palava into ja halu kehittyä kyllä korvaavat kokemuksen. Nyt en enää ihmettele tuota kysymystä.

– Uudessa virassani minun tehtäväni oli lähteä ohjaamaan kokeneita perhepäivähoitajia ja kehittämään ja lisäämään perhepäivähoitoa kunnassa tehtyjen päätösten mukaisesti. Olen ollut kiitollinen, että kunta uskalsi silloin palkata kokemattoman ja nuoren, mutta innokkaan uuden virkamiehen. Ja samassa kunnassa olin sitten työssä 27 vuotta!

– Aloitin siis perhepäivähoidon ohjaajana. Sitten siirryin päivähoidon esimieheksi ja lopuksi kunnan varhaiskasvatusjohtajaksi. Sain olla mukana kehittämässä ja kehittymässä sellaisessa organisaatiossa, joka parissakymmenessä vuodessa kasvoi 20-työntekijän työyhteisöstä 120-työntekijän organisaatioksi.

– Kunnallisen työrupeamani aikana olen päässyt katsomaan lapsityötä hyvin monelta kantilta. Olen saanut kehittää ja luoda yhdessä työntekijöiden, perheiden, lasten, luottamushenkilöiden ja monien muiden yhteistyötahojen kanssa osallistavaa toimintamallia, jonka keskiössä on Hyvinvoiva lapsi ja perhe. Toimintamalli sisälsi osallistumisen Kimppa – perhetyö päivähoitossa projektiin naapurikunnan kanssa, osallistavan varhaiskasvatuksen (VASU) suunnitelmatyön

arvokeskusteluineen, johtamisen kehittämistyön sekä koko varhaiskasvatusta käsittävän Kasvatuskumppanuus- koulutusohjelman aloittamisen.

– Oman missioni roihuavana pysymiseen on erityisesti vaikuttanut esimieheni. Esimieheni, joka on ollut sama koko kunnallisen työurani ajan, 27 vuotta, on nähnyt haluni kehittää työtäni johtajana ja päivähoitoa organisaationa. Hän on kannustanut ja antanut työlleni täyden tukensa. Olen hyvin kiitollinen sosiaalineuvos Leena Virmanille!

– Työni ohessa opiskelin yhteisöpedagogiksi 2000-luvun puolella välissä. Kun kirjoitin ja koordinoin kunnan Lapsi-, nuoriso- ja perhepoliittista tavoiteohjelmaa, tein yhteistyötä kunnan eri sektoreiden, seurakunnan ja MLL:n paikallisyhdistyksen kanssa. Yhteistyön tuloksena syntyi ylisektorinen Hattula-verkko, joka tänä päivänä on virallinen osa Hattulan kunnan lasten, nuorten ja perheiden kanssa tehtävää työtä. Yhteistyö, jossa ovat varhaiskasvatus, perusopetus, kunnan nuorisotyö, seurakunnan nuorisotyö, neuvola, kouluterveydenhoito, poliisi, MLL:n paikallisyhdistys, kirjasto, sisältää mm. ylisektoriset, moniammatilliset Huolen puheeksi ottamisen koulutukset ja Vanhemmuuden tukipuu.

Intuitio ohjaamassa

Joskus on vaikea sanoa, mistä ja milloin tarkkaan ottaen jokin uusi alkaa, kun kaikki kuitenkin vaikuttaa kaikkeen. Ihmisen kaikki aikaisemmat kokemukset ovat pohjaa tuleville tapahtumille. Toisaalta riittää vain yksi katse tai rohkaisun sana, ja ihminen voi lähteä kulkemaan urapolkua toiseen suuntaan. Elämän tienhaaroissa ollessaan toinen tietää hyvin tarkkaan, mihin eri tiet johtavat, ja tekee valinnan faktoihin perustuen. Toisen on lähdettävä kulkemaan intuitioonsa luottaen, vain aavistellen, mihin valittu tie johtaa.

Marita pohtii siirtymistään järjestötyöhön. – Tiedostamattomasti ja vähän tietoisestikin olin jo jonkin aikaa haaveillut siitä, että pitkän kunnallisen työkokemukseni lisäksi löytyisi vielä jokin kiinnostava työ lasten, nuorten ja perheiden parista, jossa voisin hyödyntää nykyistä osaamistani, koulutustani ja koemustani sekä saada mahdollisuuden olla mukana jossakin uudessa. Vapaaehtoistyön ja julkisen sektorin yhteistyön mahdollisuudet kiinnostivat erityisesti ja tunsin, että minulla olisi siihen kehittämistyöhön osaamista. Omat lapset olivat jo löytäneet paikkansa kodin ulkopuolesta, olin elämäni kunnossa vähän yli 50-vuotiaana.

– Silloisessa työssäni ei ollut mitään vikaa! Se oli tuttua ja turvallista. Intuitioni - johon olen jo oppinut luottamaan - kuitenkin sanoi, että jokin tie olisi nyt kuljettu loppuun. Nyt pitäisi antaa tilaa uudelle, jos se on tullakseen. Kaikki, mitä olin aikaisemmin tehnyt ja opiskellut vaikutti tulevaan muutokseen. Yksi merkittävä vaikuttaja oli varmaankin osallistumiseni toukokuussa 2009 päättyvään työnohjaajakoulutukseen.

– Keväällä 2008 silmiini osui työnhakuilmoitus: Mannerheimin Lastensuojeluliiton Hämeen piiri hakee toiminnanjohtajaa. Mutta hakeako vai ei? Monia keskusteluja kävin itseni kanssa. Työpaikka sijaitsisi Tampereella, se tietäisi pitkää työmatkaa. Toisaalta matka ei haittaisi, sillä olenhan aina pitänyt matkustamisesta! Piiri olisi laaja, ja tehtävä monipuolinen, siis paljon työtä ja haasteita. Mutta enhän ennenkään ole haasteita ja työmäärää pelännyt.

– Vastasin itselleni ”kyllä” ja hain tehtävää. Ilokseni tulin siihen valituksi ja aloitin uuden työn MLL:n Hämeen piirin toiminnanjohtajana 1.9.2008. Sain tehdä edellisen toiminnanjohtajan kanssa yhdessä työtä neljä kuukautta eli vuoden 2008 loppuun. Hän oli ollut siinä tehtävässä saman ajan kuin minä edellisessä työssäni eli melkein 28 -vuotta. Paras mahdollinen alku uudelle työntekijälle!

Arvot näkyviksi

MLL:n arvot ovat: suvaitsevaisuus, ilo, lapsi ja lapsuuden arvostaminen, yhteisvastuu ja inhimillisuus. Toimintamuotoina ovat mm. perhekahvilatoiminta, kerhotoiminta, vertaistukiryhmät ja tukioppilastoiminta. Lisäksi projekteissa kehitetään yhdessä paikallisyhdistysten ja pilottikuntatiimien kanssa uusia toimintamalleja. Tällä hetkellä Eskarista ekaluokalle – hankkeen Arvosuunnistus on saanut laajan suosion ja toivoisi mallin leviävän laajemminkin. Suurin osa työstä tehdään vapaaehtoisvoimin.

– Minun tehtäväni on ensinnäkin vaikuttaa siihen, että MLL:n erinomaiset arvot näkyvät omassa käytännön toiminnassamme. Sitten minun tulee tehdä tätä arvokasta työtä näkyväksi suurelle yleisölle ja käyttöön kunnille. Kuntien toivotaan jatkavan vapaaehtoistyössä hyväksi havaittuja toimintamalleja osana kuntien omiin lapsiin, nuoriin ja perheisiin kohdistuvaa työtä. Tärkeää on myös verkostoitua, etsiä uusia toimintatapoja ja yhteistyökumppaneita. Kansalaisvaikuttaminen lasten, nuorten ja perheiden puolesta on myös työtäni.

– Organisaation johtaminen on tärkeä osa työtäni. Johtaja mahdollistaa työntekijöilleen sen, että he voivat onnistua omassa työssään. MLL:ssä suurin osa työstä on vapaaehtoistyötä. Se on ”pätkätyötä”, ja järjestön palkkatyötä tekevien pitää osata kuunnella ja innostaa, jotta vapaaehtoiset jaksavat ja jotta löytyy riittävästi uusia vapaaehtoisia. Tärkeää on myös huolehtia järjestön taloudesta. Sen pitää olla kunnossa, jotta voidaan tehdä tätä maailman tärkeintä työtä..

Onnistumisen kuulee

– Olen luonteeltani ihmisjohtaja. Jos jollain työntekijällä on asiaa, paperityö saa hetkeksi väistyä. Ensin tulee ihmiset ja vasta sitten paperit. Toivon ja luulen, että juuri tästä ominaisuudesta minut muistetaan. Toivon myös, että osaan kohdata jokaisen yksilöllisesti. Mottoni onkin: Elä ja anna muidenkin elää!

– Työntekijöiltä, luottamishenkilöiltä ja muilta yhteistyökumppaneilta saatu palaute on tärkeä onnistumisen tunteen syntymisessä. Parhainta palautetta on se, kun joku kertoo – joskus vuosienkin jälkeen, että jokin kohtaamisemme on ollut hänelle merkityksellinen. Yritän itsekin sanoa, kun näin koen. Ettei kenenkään tarvitsisi odottaa läksiäisiään tai eläkkeelle jääntiään kuullakseen, miten merkityksellinen hän on ollut!

– Myönteinen ilmapiiri ja toivo työyhteisössä ovat myös merkkejä siitä, että olen esimiehenä onnistunut. Miksi murehtia, kun asioilla on kuitenkin tapana järjestyä!

Seija Mauro

Seija.mauro@flowtraining.com